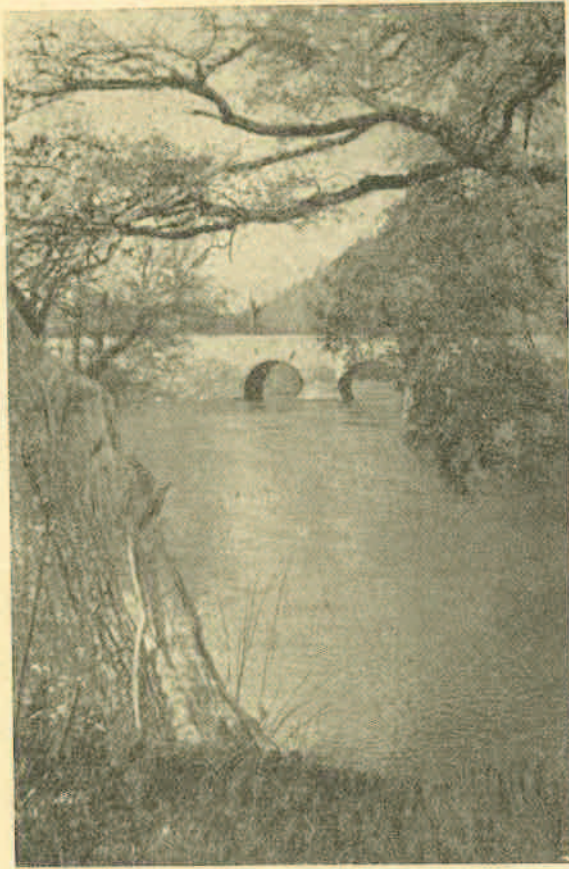

Rad Ribarskog saveza Slovenije u prošloj godini

Reka Unec kod Postojne (Foto Svetina)

Ribarski savez Slovenije je jedina republička organizacija u našoj zemlji, koja objedinjuje privredni i sportski ribolov. To je u Sloveniji moguće, obzirom na specifične prilike i karakter ribolovnih voda.*

Glavni zadatak, koji je Ribarski savez Slovenije izvršio u prošloj godini, bilo je organizaciono učvršćenje terenskih jedinica. Prema novom republičkom ribarskom zakonu, vode u Sloveniji podeljene su na ribarske reone, okoliše i revire. Glavna privredno-sportska jedinica je ribarski okoliš, koji je radi boljeg upravljanja podeljen na više ribolovnih revira. U svakom okolišu ustanovljena je po jedna ribarska družina, kojoj nadležni narodni odbor opština dodeljuje ribolovne vode sa zadatkom, da s njima razumno gospodare. Za pojedine slivove ili njihove specifične delove formirani su ribarski reoni, kao privredno zaokružene jedinice. Reone sačinjava više ribarskih okoliša, a vođstvo ribarskih poslova u reonu povereno je Savezu ribarskih družina, koji je osnovan za svaki reon. Zadatak ribarskih družina pretežno se odnose na sportski ribolov, poribljavanje i čuvanje voda, dok je reonskim savezima poverena briga o privrednom iskorištavanju voda, o opskrbi sektora, kao i nadzor nad radom ribarskih družina i organizaciono-stručna pomoć istima. Ribarski savez Slovenije, kao vrhovni društveni ribarski organ u republici, koordinira rad reonskih saveza, vrši nadzor nad njihovim radom i vodi načelnu privrednu i sportsku ribarsku politiku u društvenom sektoru. Državni sektor ribarstva u Sloveniji zahvata otprilike 1% svih

voda, pre svega onih, na kojima se nalaze veliki specijalizovani ribogojni objekti. Ribarski savez Slovenije je i po zakonu savetodavni organ narodne vlasti po pitanjima slatkovodnog ribarstva.

Organizacionom učvršćenju svojih organizacija Ribarski savez Slovenije pristupio je kompleksno, a glavni zadaci bili su izvršeni u prošloj godini. Obzirom na brzi razvoj terenskih organizacija, ukazala se nužna potreba za decentralizacijom. Da bi se to moglo izvesti, trebalo je tome prilagoditi zakonske propise. Izvršni odbor saveza je na osnovu široke diskusije pripremio nacrt novog ribarskog zakona, koji je bio izglasan polovinom prošle godine i koji je usvojio gore pomenuta načela. Pored zakona trebalo je pripremiti i dopunske propise (podela voda na reone, okoliše i revire, odredba o lovostajama i najmanjim lovnim merama riba i rakova i dr.). Organizacijama su bili izrađeni okvirni nacrti pravila, poslovnika i pravilnika o sportskom ribolovu. Unificiran je bio i sistem finansiskog poslovanja. Zajedno sa nadležnim organima NR Hrvatske bio je pripremljen i sporazum o ribolovnom režimu na graničnim vodama. Usklađene su bile lovostaje i najmanje loвне mere na graničnim vodama.

Radi lakšeg rada i uspešnijeg izvršavanja zadataka, Izvršni odbor saveza formirao je više komisija, potkomisija i odbora: za ribarsku privredu, za organizaciono-pravna pitanja, za sportski ribolov, za ribarska sportska takmičenja, za zaštitu voda, za štampu i propagandu, za odlikovanja, za stručni uzgoj kadrova, za uređenje ribarskog muzeja itd.

Po ribarskim privrednim pitanjima, glavna pažnja posvećena je godišnjem planu proizvodnje, kao i perspektivnim planovima daljeg unapređenja ribarstva. Naročito se insistiralo na povećanju nasadijanja plemenite ribe, u čemu su bili postignuti značajni uspesi. Pored toga posvećivana je stalna pažnja povećanju proizvodnje konzumne ribe i ulovu divlje ribe za tržište. Mada se Slovenija u tom pogledu ne može upoređivati sa drugim republikama, koje imaju mnogo više prirodnih uslova za masovan privredni ulov, postignuti rezultati ukazuju na mogućnosti i rezerve, koje do sada nisu bile iskorištene. Proizvodnja u ribnjacima povećala se u prošloj godini za 3%, dok se ulov divlje ribe povećao za 37%. Veliku prepreku još intenzivnijem ulovu predstavljala slaba opremljenost ribolovnom opremom.

Mnogo veći uspesi bili su postignuti u prošloj godini u proizvodnji mlađa plemenite ribe, za nasadijanje u otvorene vode. Povećanje proizvodnje u 1958 godini iznosi u poređenju sa 1957 godinom 96%, što predstavlja značajno povećanje. Slovenija je u prošloj godini proizvela ukupno preko 13.000.000 komada ikre raznih vrsta salmonida. Ovi proizvodi uživaju danas odličan glas u zemlji i inostranstvu. Slovenija danas raspolaže sa 22 moderno uređena salmonidna mrestilišta.

Ribolovni turizam postaje sve važnija postavka u ribarskim planovima na visinskim vodama. Priliv inostranih turista ribolovaca u Sloveniji udvostručio se u prošloj godini prema prethodnoj. Naše ribarstvo time aktivno pomaže i razvoju turizma u našoj zemlji uopšte.

Ribo-čuvarska služba doduše se upotpunila, tako da sada dolazi po jedan čuvar na 34 km otvorenih voda u Sloveniji, ali to je još uvijek nedovoljno. U toku su sa-

* Ribarski savez Slovenije član je našeg Stručnog udruženja od njegovog osnivanja, odnosno njegov osnivač.

vetovanja sa organima vodoprivrede u cilju povezivanja rečne i ribarske nadzorne službe u jednu celinu. O takvom povezivanju i jedinstvenoj službi zaštite naših voda, koju bi vršilo kvalifikovano osoblje, trebalo bi razmisliti i u jugoslovenskom merilu. To će biti svako jedan od budućih zadataka našeg Stručnog Udruženja.

Ribarski katastar bio je takođe u planu Ribarskog saveza Slovenije u prošloj godini. Međutim, bilo je učinjeno vrlo malo. Izrađene su bile samo hidrografske karte i uneti u njih specijalni podaci. Sam katastar počeo se izrađivati tek ove godine. U tom cilju formirana je kod republičke uprave za vodoprivredu posebna stručna komisija, u koju su ušli i mnogi predstavnici Ribarskog saveza Slovenije. Važan potstrek u radu na ribarskom katastru bio bi i ekspeditivniji radi savezne komisije, koja nije baš najaktivnija.

Positivnu sliku prikazuje smanjenje ribolovnih prekršaja, što je nesumnjivo posledica učvršćenja naših organizacija. Broj prekršaja smanjio se u odnosu na 1957 godinu za 27%. Pri tome se još osetnije smanjio broj prekršaja kod sportskih ribolovaca (za 43%), dok kod ostalih ovo smanjenje iznosi 19%.

Značajni uspesi bili su postignuti u poribljavanju otvorenih voda.

Organizacije su premašile plan, koji je izradio republički savez. U odnosu na 1957, plan poribljavanja mlada bio je premašen za 139%, a kod mladunaca-godišnjaka za 70%. U 1958 godini bilo je nasađeno na 1 ha otvorenih voda 1.888 komada mlada i 233 mladunca. Ova količina biće ove godine opet znatno veća, obzirom na povećanu proizvodnju.

Ribarski savez Slovenije davao je poslednjih godina inicijativu, a i skromna sretstva, kojima je raspolagao, za proširenje šaranskih ribnjačarskih površina. Ovi naponi nisu međutim urodili značajnijim plodom, naročito što se tiče količine proizvodnje po hektaru. To se može delimično pripisati prilično nepogodnim uslovima za tu vrstu ribarske proizvodnje u Sloveniji, mada to nije slučaj u svim pokrajinama republike. Naročito južni krajevi odgovarali bi potrebnim uslovima, no baš tu je bila inicijativa sa terena vrlo mala. Više se pristupalo obnavljanju starih ribnjaka, a da se nisu dovoljno ispitale sadašnje mogućnosti i uslovi proizvodnje. Tome pitanju biće potrebno ubuduće posvetiti više pažnje.

Industrijske otpadne vode i neuređeni vodni režimi hidrocentrala nanose ribarstvu Slovenije mnogo štete.

U prošloj godini ove štete bile su zvanično ocenjene na cirkulno 17,000.000 dinara, dok su ribarske organizacije naplatile, sporazumima ili sudskim putem, 10,500.000 dinara. Ribarski savez Slovenije i njegova komisija za zaštitu voda vrlo su aktivno učestvovali u naporima za sprečavanje ovih šteta, a i kod njihove procene i naplate. Osnovna teza saveza bila je, da treba pre svega raditi na sprečavanju štetnih uticaja na riblji živalj u našim vodama. Čvrsti stav po pitanju ošteta bio je pre svega usmeren na to, da se i ovim putem upliviše na industriju i elektroprivredu, da se štete spreče, a ne leče. U pogledu preventive, bio je uz aktivno učešće saveza pripremljen nacrt republičkog zakona o zaštiti voda, koga je narodna skupština i izglasala. Komisija za zaštitu voda pripremila je uz saradnju ribarskih stručnjaka i pravilnik o ocenjivanju šteta na ribljem živilju u ugroženim ili oštećenim vodama. Izvršene su i pripreme za sastanke sa rukovodećim predstavnicima industrije i elektroprivrede, na kojima se delimično već raspravljalo o načelnim pitanjima zaštite naših voda, naročito što se tiče sprovođenja u život novog zakona o zaštiti voda u republici. Ovakvi sastanci predviđeni su i u ovoj godini. Više industrijskih preduzeća izgradilo je u prošloj godini postrojenja za čišćenje otpadnih voda, a mnoga druga pripremaju se da to izvrše u ovoj godini. Najvažnije je pri tome, da republička uprava za vodoprivredu priprema programe za izgradnju filtrirnih postrojenja za čitavu industriju Slovenije u periodu od 10 godina, koji je rok predviđen zakonom. Isto tako je značajno postignuće, da se ne odobrava ni jedan idejni projekat novih industrijskih postrojenja, ako ne sadrži i naprave za čišćenje otpadnih voda. Veće su poteškoće sa hidrocentralama, zbog stalnih i osetnih vodnih oscilacija, no i u tom pogledu ima nade na poboljšanje.

Stručni list saveza »Ribič« dobro napreduje i ima sada već blizu 5.500 pretplatnika. Ovaj broj porastao je od prošle godine za oko 10%. List se uzdržava iz vlastitih sretstava, bez dotacija. Anketa, koju je redakcioni odbor proveo u prošloj godini, naišla je na veliki odziv i pokazala, da članovi ribarskih organizacija — pretplatnici — list vrlo pozitivno ocenjuju. List izlazi redovno jednomesečno.

Ribarski savez Slovenije razradio je za ovu godinu nove planove unapređenja slatkovodnog ribarstva u republici, naročito u privrednom pogledu. Nadamo se, da uz aktivno zalaganje svih ribarskih organizacija i njihovih članova uspesi neće izostati, a vrlo je verovatno da će biti i veći nego u prošloj godini.

IX. godišnja skupština Saveza sportskih ribolovnih društava Hrvatske

U Zagrebu je dne 19. V. 1959. g. održana IX. godišnja skupština Saveza sportskih ribolovnih društava NR Hrvatske. Skupštini su, pored brojnih delegata, prisustvovali kao gosti slijedeći drugovi: Miljenko Grubelić, direktor Uprave za ribarstvo NRH, Drago Novak, predstavnik Saveza sportskih ribolovnih društava Jugoslavije, Živko Žigante, predstavnik Saveza sportova Hrvatske, Matej Dolničar, predstavnik Saveza sportskih ribolovnih društava Slovenije, Esad Mujkić, predstavnik Saveza sportskih ribolovnih društava BiH, Karaman i Vučković, iz Saveza sportskih ribolovaca Jadrana, Ing. Zlatko Livojević, direktor Instituta za slatkovodno ribarstvo Zagreb, te drug Najman iz Radio-stanice Zagreb.

Skupštinu je otvorio predsjednik Saveza Dr. Zlatan Sremec.

Iz referata se vidi, da je Savez sportskih ribolovnih društava Hrvatske u 9 godina svoga postojanja uspio omasoviti ovu sportsku organizaciju, tako, da ona danas spada u red masovnijih sportskih organizacija, a po broju pionira i u najmasovnije sportske organizacije Hrvatske. On je odigrao pionirsku ulogu boreći se uporno za rješavanje čitavog niza problema na našim vodama, kao: čuvanje voda, nasađivanje, izgradnja mriještališta, spasavanje mlada sa poplavnih područja, odnos između sportskih i privrednih ribolovaca, kao i odnos sa sportskim ribolovcima iz graničnih republika. Velika pažnja posvećena je odgojnom djelovanju za uzdizanje lika sportskog ribolovca — radnog čovjeka. Savez je često ukazivao na postojeće probleme mjerodavnim organima uprave, koji, nažalost, često nisu smatrali ovakovo uplitanje Saveza dopronamjernim. Međutim,